

Збереження молодняку

ВИД	НАРОДИЛОСЯ (ОСОБИН)	НЕ ЗБЕРЕЖЕНО (ОСОБИН)
MACROBRACHIUM NIPPONENSE КРЕВЕТКА СХІДНА РІЧКОВА	165	-
NEOCARIDINA HETEROPODA КРЕВЕТКА КАРЛИКОВА	110	-
ASINATINA FULICA МОЛЮСК АХАТІНА	50	-
PROSAMBARUS FALLAX РАК МАРМУРОВИЙ	50	-
GYMNOCORYMBUS TERNETZI ТЕРНЕЦЯ	30	
HEMIGRAMMUS RHODOSTOMUS ХЕМІГРАММУС РОДОСТОМУС	5	
PUNTIGRUS TETRAZONA ПУНТІГРУС СУМАТРАНСЬКИЙ	5	
SARASSIUS AURATUS КАРАСЬ ЗОЛОТИЙ	40	
TRIGONOSTIGMA HETEROMORPHA ТРИГОНОСТІГМА КЛИНОПЛЯМИСТА	7	
ROESILIA RETICULATA ГУШ	180	
ROESILIA VELIFERA ПЕЦИЛЯ ВЕЛІФЕРА	25	
ROESILIA SPHENOPS ЛІРА-МОЛІ ЧОРНА	90	
XIPHORHORUS HELLERII МЕЧЕНОСЕЦЬ ЗВИЧАЙНИЙ	40	
XIPHORHORUS VARIATUS КСИФОФОРУС РАЙДУЖНИЙ	30	
MAYLANDIA ZEBRA МАЙЛАНДІЯ ЗЕБРА	75	
PSEUDOTROPHEUS SOCOLOFI ПСЕВДОТРОФЕУС СОКОЛОВА	35	
AMPHILOPHUS CITRINELLUS АМФЛОПУС ЦИТРОНОВИЙ	10	
NEOLAMPROLOGUS CYLINDRICUS НЕОЛАМПРОЛОГУС ЦИЛІНДРИКУС	3	
PARLOCHROMIS AENEOCOLOR ХАПЛОХРОМІС БРОНЗОВИЙ	5	
HEMICHRROMIS BIMACULATUS ХЕМІХРОМІС КРАСЕНЬ	5	
MELANOCHEMIS AURATUS МЕЛАНОХРОМІС АУРАТУС	25	
NEOLAMPROLOGUS BRICHARDI НЕОЛАМПРОЛОГУС БРІХАРДІ	18	
LABIDOCHEMIS CAERULEUS ЛАБІДОХРОМІС БЛАКИТНИЙ	20	
PTEROPHYLLUM SCALARE СКАЛЯРІЯ ЗВИЧАЙНА	24	
TRICHOPODUS TRISCHOPTERUS ГУРАМІ ПЛЯМИСТИЙ	20	

XENOPUS LAEVIS ЖАБА ШПОРКОВА	7	
RHELSUMA MADAGASCARIENSIS ГЕКОН ДЕННИЙ МАДАГАСКАРСЬКИЙ	8	
EUBLEPHARIS MACULARIUS ЭУБЛЕФАР ПЛЯМИСТИЙ	9	
IGUANA IGUANA ІГУАНА ЗВИЧАЙНА	1	
TIMON LEPIDUS ЯЩІРКА ПЕРЛИНОВА	4	
ORTHRORHIS TAENIURUS ПОЛОЗ ТОНКОХВОСТИЙ	2	
CYGNUS OLOR ЛЕБІДЬ-ШИПУН	7	4
ANSER CAERULESCENS CAERULESCENS ГУСКА БІЛА МАЛА	1	1
ANSER CYGNOIDES ГУСКА КИТАЙСЬКА	3	3
TATORNA FERRUGINEA ОГАР	3	3
HALIAEETUS PELAGICUS ОРЛАН БЛОПЛЕЧИЙ	1	
LORHURA SWINHOII ФАЗАН СВАЙНО	4	1
CHRYSOLOPHUS PICTUS ФАЗАН ЗОЛОТИЙ	5	0
CAIRINA MOSCHATA DOM. КАЧКА МУСКУСНА СВІЙСЬКА	19	-
FAVO CRISTATUS ПАВИЧ ЗВИЧАЙНИЙ	6	0
COLUMBA LIVIA VAR. DOM. ГОЛУБ ПАВИЧИЙ	6	0
ARA ARARAUNA X CHLOROPTERA АРА ГІБРИДНИЙ	3	0
CANIS LUPUS CAMPESTRIS ВОВК СТЕПОВИЙ	0/1/1	0/1/1
ROFOS FLAVUS КІНКАЖУ	2/0/0	1/0/0
FELIS SERVAL СЕРВАЛ	2/3/0	1/2/0
LYNX LYNX РИСЬ ЗВИЧАЙНА	0/3/0	0/1/0
VULPES ZERDA ФЕНЕК	0/0/1	0/0/1
LUTRA LUTRA ВИДРА РІЧКОВА	1/0/0	-
PANTHERA PARDUS ORIENTALIS ЛЕОПАРД АМУРСЬКИЙ	1/0/0	-
DOLICHOTIS PATAGONUM МАРА ПАТАГОНСЬКА	1/0	
EQUUS CABALLUS ПОНІ ШЕТЛЕНДСЬКИЙ	0/1	0/1
LAMA GLAMA ЛАМА	0/2	0/1
ANTILOPE CERVICAPRA	2/0	-

ГАРНА		
CAPRA FALCONERI КОЗЕЛ ТАДЖИЦЬКИЙ ГВИНТОРОГІЙ	0/1	0/1
CAPRA SIBIRICA КОЗЕЛ СИБІРСЬКИЙ ГІРСЬКИЙ	1/6	0/1
AMMOTRAGUS LERVIA БАРАН ГРИВАСТИЙ	1/0	
VARECIA VARIEGATA ВАРІ ЗВИЧАЙНИЙ	0/0/5	0/0/3
SAGUINUS OEDIPUS ТАМАРИН ЕДИПІВ	0/0/2	-
MASCACA FUSCATA ЯПОНСЬКИЙ МАКАК	0/0/2	-
MANDRILLUS SPHINX МАНДРИЛ	0/0/1	-
CALLITHRIX JACCHUS ПУСТУНКА ЗВИЧАЙНА	0/0/1	-
HYLOBATES LAR ГІБОН БІЛОРУКИЙ	1/0	1/0

Список тварин, переданих і прийнятих згідно з договорами про тимчасове утримання у 2022 р.

№ п/п	Вид	Стать	Куди переданий	Звідки поступив	Строк дії договору	Примітки
1	Орлан-білохвіст	1/0/0	Зоопарк м. Ліберець, Чеська республіка		безстроковий	CITES I IUCN(LC)
2	Орлан-білохвіст	1/0/0	Харківський зоопарк, Україна		31.12.2020	CITES I IUCN(LC)
3	Орлан білоплечий	0/2/0		ЄАРАЗА	25.03.2030	CITES II IUCN(VU)
4	Дрохва	20/0		НПУ Межигір'я, Україна	25.10.2025	CITES II, IUCN(VU)
5	Ара гібридний	0/0/2		Харківський зоопарк, Україна	01.01.2023	
6	Орлан білоплечий	0/1/0	ВОКСЛП «Віноблагодіє» (підрозділ Подільський зоопарк)		До 01.12.2030	CITES II, IUCN(VU)
7	Орлан білоплечий	0/1/0	ВОКСЛП «Віноблагодіє» (підрозділ Подільський зоопарк)		До 01.04.2031	CITES II, IUCN(VU)
8	Орлан-білохвіст	1/2/0	Громадська спілка «Нове Життя»		До 29.06.2027	CITES I IUCN(LC)
9	Ара гібридний	0/1/0		Приватна особа	До 31.12.2023	

10	Ведмідь уссурійський білогрудий	1/0/0	Сафарі парк «Тайган», м. Білогірськ, Крим		06.12.2018	CITES I IUCN(VU)
11	Пума	1/0/0	Парк котятчих, м. Нель, Франція		22.05.2030	CITES II IUCN(LC)
12	Носуха	0/1/0	Луцький зоопарк, Україна		30.11.2023	CITES III IUCN(LC)
13	Ведмідь білий	0/1/0		Московський зоопарк, РФ	безстроковий	CITES II IUCN(VU)
14	Носуха	2/0/0	Зоопарк м. Мелітополь		до 10.11.2036	
15	Єнот-полоскун	4/0/0	Зоопарк м. Мелітополь		до 10.11.2036	
16	Лев	1/1/0	Луцький зоопарк, Україна		до 28.07.2031	
17	Росомаха	1/0/0		Московський зоопарк, РФ	безстроковий	IUCN(LC)
18	Ягуар	1/0/0		Харківський зоопарк, Україна	31.12.2021	CITES I IUCN(NT)
19	Індійський дикобраз	0/1/0		Луцький зоопарк, Україна	28.07.2031	
20	Річкова видра	1/0/0		Рівненський зоопарк	13.09.2026	
21	Сервал	1/0/0	м. Рівно зоопарк		28.09.2027	
22	Леопард амурський	1/0/0	Зоопарк «Лімпопо» м. Дрогобич, Україна		безстроковий	CITES I IUCN(VU)
23	Козел таджицький гвинторогий	1/0/0		Харківський зоопарк, Україна	10.03.2021	CITES I, IUCN(EN)
24	Гарна	1/2	Асканія-Нова, Україна		31.10.2026	CITES II, IUCN(NT)
25	Як свійський	1/1	Асканія-Нова, Україна		31.10.2026	
26	Тапір рівнинний	1/0	ГО «Фельдман еко-парк»		08.07.2025	CITES II IUCN(VU)
27	Лама	1/1/0	НПУ «Межигір'я», Україна		25.10.2025	
28	Лама	1/1	Асканія-Нова, Україна		31.12.2028	
29	Такін-мішмі	1/0	Асканія-Нова, Україна		31.12.2028	CITES II IUCN(VU)
30	Слон азійський	1/0		Зоопарк м. Сегед, Угорщина	безстроковий	CITES I IUCN(EN)
31	Слон азійський	1/0		Зоопарк м. Веспрем, Угорщина	безстроковий	CITES I IUCN(EN)

32	Олень Давіда	1/1	Асканія-Нова, Україна		31.12.2031	IUCN(EW)
33	Японський макак	1/1	Харківський зоопарк, Україна		21.10.2030	
34	Льохвостий макак	1/0	Львівський зоопарк, Україна		16.09.2031	
35	Тамарин Еділіа	1/0		Біон тераріум центр, м. Київ	2023	CITES I, IUCN(CR)
36	Тамарин Еділіа	1/1		Біон тераріум центр, м. Київ	2028	CITES I, IUCN(CR)
37	Білорукій гібон	0/1		м. Скоп'є		
38	Черпаха кайманова	0/1/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	IUCN(LC)
39	Черпаха пудова лісова	0/0/2		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	
40	Черпаха червоновуха	1/0/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	
41	Черпаха вугільна	2/3/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	CITES II
42	Черпаха шпороносна	0/0/1		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	CITES II, IUCN(VU)
43	Черпаха балканська	1/0/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	CITES II, IUCN(NT)
44	Гемітеконікс товстохвостий	2/1/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	IUCN(LC)
45	Гекон денний мадагаскарський	1/0/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	CITES II, IUCN(LC)
46	Бананоїд вухатий	1/0/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	IUCN(LC)
47	Агама парусна	3/0/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	
48	Пітон килимовий	2/1/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	CITES II, IUCN(LC)
49	Полоз тонкохвостий	1/0		Харківський зоопарк	31.12.2021	
50	Пітон тигровий	1/1/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	
51	Пітон тигровий морфа «граніт»	1/1/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	
52	Змія гондураська	1/0/0		ФОП Корочкіна І.М.	01.03.2020	

Черепакa шпороносна
(*Geochelone sulcata*)

			Ми пропонуємо		Available			
Стать			Вид/Species	Наукова назва/ Scientific name	Рік народження/ Year of birth	Примітки/ Note		
♂	♀	?						
0	0	10	Черепашка червононоша	<i>Trachemys scripta elegans</i>	2005			
2	0	4	Гекон денний мадагаскарський	<i>Phelsuma madagascariensis</i>	2021-2022			
1	0	0	Агама паруса	<i>Hydrosaurus amboinensis</i>	2018			
5	0	4	Ящірка перлишна	<i>Timon lepidus</i>	2020-2022			
1	1	0	Питон тигровий	<i>Python molurus</i>	2010			
0	0	5	Удав звичайний	<i>Boa constrictor</i>	2018			
0	0	2	Питон килимовий Чейні	<i>Morelia spilota cheynei</i>	2019			
0	0	2	Полоз тонкохвостий	<i>Orthriophis taeniurus</i>	2021			
2	0	0	Ему	<i>Dromaius novaehollandiae</i>	2012, 2013			
0	0	3	Сова вухата	<i>Asio otus</i>	2013			
9	13	0	Фазан Свайно	<i>Lophura swinhoii</i>	2020-2022			
3	0	0	Фазан королівський	<i>Symaticus reevesii</i>	2020			Обмін на самицю
2	6	0	Фазан звичайний	<i>Phasianus colchicus</i>	2021			
13	4	0	Фазан золотий	<i>Chrysolophus pictus</i>	2021, 2022			
12	0	0	Павич звичайний	<i>Pavo cristatus</i>	2021, 2022			Можливий обмін на самицю
0	0	7	Гуска нільська	<i>Alopochen aegyptiaca</i>	2020, 2021			
0	0	4	Лебідь-шипун	<i>Cygnus olor</i>	2022			Розведені у неволі
20	20	0	Палужка хвилястий	<i>Melospittacus undulatus</i>				
10	10	0	Нерозлучник Фішера	<i>Agapornis fischeri</i>				
15	15	0	Нерозлучник рожевощокий	<i>Agapornis roseicollis</i>				
1	0	0	Макак левнохвостий (ванлеру)	<i>Macaca silenus</i>	2000			БЕР
0	1	0	Тамарин Едніпів	<i>Saguinus oedipus</i>				БЕР
0	1	0	Мандрил	<i>Mandrillus sphinx</i>				БЕР
2	2	0	Мапа зелена	<i>Chlorocebus aethiops</i>	2004, 2008, 2009, 2019			
0	2	0	Мангобей гібрид	<i>Cercocebus gibr.</i>	2000, 2005			
3	2	0	Японський макак	<i>Macaca fuscata</i>	2018 - 2021			
1	2	0	Сіаманг	<i>Symphalangus syndactylus</i>	2015, 2017, 2019			БЕР
0	1	0	Варі бурий	<i>Varecia rubr.</i>	2002			БЕР
1	0	0	Варі чорно-білий	<i>Varecia variegata</i>	2022			БЕР
4	4	0	Шиншила	<i>Chinchilla lanigera</i>	2013-2021			
1	0	0	Видра річкова	<i>Lutra lutra</i>	2022			БЕР
3	0	0	Єнот-полоскун	<i>Procyon lotor</i>	2019			
1	0	0	Кінкажу	<i>Potos flavus</i>	2022			БЕР
2	1	0	Сервал	<i>Leptailurus serval</i>	2021, 2022			
1	1	0	Лев	<i>Panthera leo</i>	2021			
0	1	0	Ягуар	<i>Panthera onca</i>	2019			
1	0	0	Леопард далекосхідний	<i>Panthera pardus orientalis</i>	2019			БЕР
2	0	0	Мара патагонська	<i>Dolichotis patagonum</i>	2021			
1	0	0	Кенгуру Беннета	<i>Macropus rufogriseus</i>	2016			обмін на самицю
0	2	0	Поні	<i>Equus caballus dom.</i>	2006, 2014			
4	0	0	Вівця камсрувська	<i>Ovis arics dom.</i>	2014, 2017, 2018			
0	1	0	Вівця чеприрога Якоба	<i>Ovis arics dom.</i>	2020			
1	0	0	Зебра Чапмана	<i>Equus quagga chapmani</i>	2019			
2	1	0	Козел тадринський гепторогий	<i>Capra falconeri heptneri</i>	2020			
2	5	0	Козел сибірський гірський	<i>Capra sibirica</i>	2021, 2022			
0	2	0	Лань європейська	<i>Dama dama</i>	2021			
2	0	0	Мунгжак китайський	<i>Muntiacus reevesi</i>	2021			
1	1	0	Гарна	<i>Antelope cervicapra</i>	2021			
1	1	0	Осел сардський	<i>Equus asinus dom.</i>	2012, 2008			
1	0	0	Альпака	<i>Vicugna pacos</i>	2015			обмін на самицю
1	0	0	Верблюди двогорбий	<i>Camelus bactrianus</i>	2020			

			Ми шукаємо Wanted			
♂	♀	?	Вид/Species	Наукова назва/ Scientific name	Рік народження/ Year of birth	Примітки/ Note
1	0	0	Черепашка мага-мага	<i>Chelus fimbriata</i>		
1	0	0	Черепашка зубчаста (Шабугі)	<i>Chelonoidis denticulata</i>		
0	1	0	Черепашка промениста	<i>Astrochelys radiata</i>		
1	0	0	Черепашка піпороносна	<i>Geochelone sulcata</i>		
1	0	0	Кінікса західна	<i>Kinixys nogueyi</i>		
0	1	0	Бананод вухатий	<i>Rhacodactylus auriculatus</i>		
0	1	0	Геррозавр великий	<i>Gerrosaurus major</i>		
1	0	0	Полз амурський	<i>Elaphe schrenckii</i>		
0	1	0	Пітон короткохвостий	<i>Python curtus</i>		
2	2	0	Чапля мала біла	<i>Egretta garzetta</i>		
3	3	0	Казарка канадська атлантична	<i>Branta canadensis canadensis</i>		
4	4	0	Гуска гірська	<i>Anser indicus</i>		
4	4	0	Гуска мала біла	<i>Anser caerulescens caerulescens</i>		
4	4	0	Гуска китайська	<i>Anser cygnoides</i>		
2	0	0	Стерв'ятник звичайний	<i>Necrophron percnopterus</i>		
0	1	0	Сип білоголовий	<i>Gyps fulvus</i>		
1	0	0	Ягнятник	<i>Gypaetus barbatus</i>		
1	1	0	Трагопан Теммінка	<i>Tragopan temminckii</i>		
1	0	0	Монал гімалайський	<i>Lophophorus impejanus</i>		
1	0	0	Фазан Елліота	<i>Symaticus ellioti</i>		
2	0	0	Фазан Мікадо	<i>Symaticus mikado</i>		
1	1	0	Павич звичайний біла форма	<i>Pavo cristatus</i>		
3	3	0	Цесарка грифога	<i>Acryllium vulturinum</i>		
1	2	0	Павич змішний	<i>Pavo muticus</i>		
0	1	0	Журавель віщепосний східний	<i>Balearica regulorum</i>		
0	2	0	Дрохфа	<i>Otis tarda</i>		
1	0	0	Какаду солімонів	<i>Cacatua ducorpsii</i>		
0	1	0	Попуга сенегальської	<i>Poicephalus senegalus</i>		
0	2	0	Левинохвостий макак	<i>Macaca silenus</i>		
0	1	0	Фенек	<i>Vulpes zerda</i>		
1	0	0	Вовк гривастий	<i>Chrysocyon brachyurus</i>		
1	0	0	Барс сніговий	<i>Panthera uncia</i>		
1	0	0	Ведмідь білий	<i>Ursus maritimus</i>		
0	1	0	Каракал	<i>Caracal caracal</i>		
0	1	0	Кенгуру Беннета	<i>Macropus rufogriseus</i>		Можливий обмін на самця
1	0	0	Даман капський	<i>Procavia capensis</i>		Обмін на нашого самця
0	1	0	Альпака	<i>Vicugna pacos</i>		Можливий обмін на самця

Тварини, яких немає у списку, але яких ми можемо розмножити для Вас:

1. Мара патагонська;
2. Даман капський;
3. Осел свійський;
4. Поні шетлендський (до 100 см у холці);
5. Верблюд двогорбий;
6. Лань європейська;
7. Мунтжак китайський;
8. Гарна;
9. Як свійський.

**Звіт відділу еколого-просвітньої роботи
та зв'язків з громадськістю**

Звіт відділу еколого-просвітньої роботи та зв'язків з громадськістю

Через військову агресію російської федерації проти України та закриття зоопарку з 25 лютого, відділ еколого-просвітницької роботи та зв'язків з громадськістю (далі – ЕПВ) був відправлений на простій до 11 червня 2022 року. З 11 червня по 16 листопада зоопарк відновив свою роботу, але тільки у вихідні дні. З 16 листопада зоопарк починає працювати щоденно. У цей період у відділі працювало двоє співробітників-просвітителів (начальник відділу та культорганізатор), художник-дизайнер та перекладач. Всі офлайн заходи в місті були заборонені, тому просвітні заходи проводились в онлайн режимі. Штат ЕПВ складається з 9 спеціалістів: начальник відділу, заступник начальника відділу, провідний екскурсовод, екскурсовод, методист, організатор культурно-дозвілєвої діяльності, дизайнер графічних робіт, перекладач і бібліотекар. Дві вакансії станом на кінець звітного року залишаються вільні: провідний екскурсовод та екскурсовод.

Співробітники еколого-просвітнього відділу

Просвіта – одна з головних функцій зоопарків. Це підтверджується самим існуванням доступних для публіки експозицій.

Основними задачами спеціалістів відділу є робота над покращенням іміджу зоопарку, залученням відвідувачів, підвищенням рівню їх обслуговування, впровадженням новаторських розробок у сфері екологічної просвіти населення; створення рекламних та просвітницьких продуктів; підвищення свого кваліфікаційного рівню, як шляхом самоосвіти, так і шляхом обміну досвідом зі спеціалістами інших наукових та просвітницьких організацій.

Зі зрозумілих причин кількісні показники цього року найнижчі за попередні.

Еколого-просвітницька робота за 2022 рік

1.1. Екскурсії.

Однією з основних форм роботи відділу є проведення екскурсій на території зоопарку. Всього за 2022 рік було проведено 12 офлайн екскурсій, 9 онлайн екскурсій та 5 екскурсій зі збагаченням середовища тварин.

Беручи до уваги воєнний стан, було продовжено проведення онлайн-вікторин та екскурсій. Онлайн-

екскурсії проводяться вже третій рік поспіль з 2020 року, спочатку в зв'язку з карантинними обмеженнями, потім через воєнний стан. Ці екскурсії виходять у прямий ефір наживо зі сторінок соціальних мереж Миколаївського зоопарку – Facebook та Instagram. Ми отримуємо багато позитивних відгуків від наших підписників. Наші глядачі мають змогу безпосередньо в прямому ефірі задавати питання та, знаходячись будь-де, спостерігати за своїми улюбленцями.

Теми для екскурсій ми вибираємо за такими критеріями: по-перше, екскурсії можуть підпорядковуватись еко-календарю, наприклад, 29 листопада відзначається Всесвітній день ягуара, тому наприкінці листопада, звісно, наш ефір буде присвячений великим котячим; по-друге, ми святкуємо дні народження тварин; також при виборі теми ми враховуємо побажання наших підписників, враховуються погодні умови.

Екскурсії проводяться раз на тиждень, заздалегідь тему, дату та час проведення можна дізнатись з афіші.

Технічна складність полягає в тому, що не завжди при зйомці в приміщеннях є гарний інтернет зв'язок, також у приміщеннях погане освітлення, тому перевага надається зйомкам на вулиці. У цьому році складність була ще й через брак співробітників. У середньому онлайн-екскурсію передивляються від 800 до 3500 осіб, а участь у вікторинах беруть біля 500 осіб. Цифри беруться зі «Статистики публікації».

Також з метою заохочення відвідувачів були проведені 5 збагачень середовища тварин з екскурсійним супроводом. Для цього вибирались найбільш доступні та активні тварини такі як: сурікати, видри, черепахи. Проводилось як харчове, так і предметне збагачення.

1.2. Проведення свят.

З метою популяризації діяльності зоопарку та залучення відвідувачів спеціалістами відділу на території зоопарку проведено 2 святкових заходи. А саме:

1. Свято з нагоди відкриття зоопарку для відвідувачів (червень).
2. Театралізовані гуморески до річниці Павла Глазового (червень).

Концерт до дня народження Павла Глазового

Процес підготовки та організації кожного свята включає такі етапи:

- розробка концепції (складання сценарного плану);
- робота із залучення творчих колективів міста для участі в святі на безоплатній основі;
- робота зі ЗМІ, інтернет-ресурсами, запис рекламних роликів на радіо «Рідна вулиця» із анонсування заходу;
- розробка макетів, афіш і запрошень на свято;
- розробка макетів й оформлення грамот та листів подяки;
- створення й трансляція рекламних аудіороликів;
- розповсюдження афіш;
- робота по залученню масовки;
- оформлення сцени;
- вибір та оформлення музичного супроводу;
- підготовка й розробка супровідного друкованого матеріалу: прес-релізи, листівки, ігровий матеріал;
- робота із придбання необхідного реквізиту, призів, супровідних матеріалів;
- перевірка звукового обладнання.

1.3. Робота гуртку юних біологів зоопарку.

У 2022 році у зв'язку з бойовими діями і простоем співробітників проведено лише 14 занять гуртку юних біологів зоопарку (у січні-лютому 2022 р). Гурток відвідували діти у віці 10-16 років.

Заняття проводяться за програмою «Юний кіпер», що була спеціально затверджена для зоопарку. За цією програмою проводяться заняття, спрямовані в першу чергу на ознайомлення з основами зоопарківської справи, на вивчення колекції та особливостей роботи Миколаївського зоопарку, інших зоопарків. Також діти вивчають деякі галузі біології – знайомляться зі світом тварин, вивчають дендропарк зоопарку, знайомляться з основами етології та екології. Основні розділи плану теоретичних

Проведення еколого-просвітнього заходу

занять наступні: «Основи зоопарківської справи», «Відділи зоопарку», «Дендропарк на території зоопарку».

Заняття проводились у вигляді лекцій, бесід, обговорень вивченого матеріалу. Тварини зоопарку вивчаються також під час тематичних екскурсій. Особлива увага приділяється бесідам зі співробітниками зоопарку, адже саме такі бесіди дозволяють дізнатись багато цікавих відомостей про особливості їх роботи. Для закріплення знань проводяться пізнавальні вікторини, квести, інші змагання. Також проводились екскурсії за межами зоопарку. Так, наприклад, у 2022 році під час вивчення теми «Походження рептилій» була проведена цікава екскурсія до «Динопарку».

Значна увага приділяється питанням охорони природи, екологічному вихованню. Юннати вивчали правила поведінки під час перебування на природі, зустрічались з екологами, знайомились з формами і методами природоохоронної роботи. Діти вивчали роль зоопарків у роботі зі збереження тварин, знайомились з успіхами Миколаївського зоопарку у справі розведення рідкісних видів. Також юннати завжди беруть активну участь у проведенні природоохоронних акцій зоопарку. Так, наприклад, у 2022 році юннати брали участь в акції «День зимового обліку птахів», самостійно виготовляючи годівнички і спостерігаючи за птахами, які до них прилітають.

У 2022 році продовжена також така цікава і корисна форма роботи, як ведення юннатами постійної рубрики «Школа юного зоокореспондента». Під час цих занять діти проводять бесіди зі співробітниками зоопарку та самостійно пишуть статті про тварин для публікації в соціальних мережах. У 2022 році написано 2 статті для цієї рубрики: «Ігрунки» та «Жирафи».

Крім теоретичних занять, для гуртківців організовувались практичні заняття. У ході їх проведення діти допомагають робітникам зоопарку в догляді за тваринами. У січні-лютому 2022 року юннати регулярно допомагали відділу акватераріум, збираючи листя дубу для використання у якості підстилки при утриманні тераріумних тварин.

Продовжена робота молодшої групи гуртку. Заняття проводяться в формі екскурсій, бесід, творчих майстер-класів.

1.4. Планування роботи гуртку юних біологів зоопарку на наступний рік

У наступному році планується продовжити роботу за затвердженим планом. У разі неможливості проведення занять на території зоопарку, планується проведення онлайн-занять у вигляді бесід, опитувань, відеоуроків, самостійних спостережень за природою з подальшим обговоренням тощо. У 2023 році ми плануємо продовжити роботу рубрики «Школа юного зоокореспондента» та застосовувати започатковані нові форми викладання матеріалу. Планується введення в структуру занять тематичних творчих майстер-класів, присвячених тваринам.

Також за традицією планується залучення юннатів до зйомок відеороликів, до участі в заходах, що проводяться в зоопарку.

Планується продовжити і розширити

спілкування з юннатами інших зоопарків та різноманітними екологічними організаціями.

1.5. Створення відеопродукції.

Під час воєнного стану основний наголос у роботі був зроблений на написанні статей та створенні відеороликів пізнавального або рекламного характеру, що публікувались на сайті зоопарку та на офіційних сторінках у соціальних мережах.

Серед створених відеороликів були фільми, що розповідають про новини зоопарку, про цікаві відомості з життя наших тварин, про особливості роботи зоопарку, про наш дендропарк. У співпраці з дизайнером графічних робіт продовжено створення анімаційного серіалу для найменших відвідувачів «Малюкам про звірят», який у доступній для дітей формі розповідає про тварин Миколаївського зоопарку. Всі ці фільми доступні для онлайн-перегляду. Також планується в подальшому використовувати їх під час занять юннатів, лекцій для відвідувачів у залі.

Популярними були також публікації добірок фотографій тварин зоопарку, яких можна побачити в різні періоди року.

Всі перелічені заходи планується продовжити і наступного року.

1.6. Робота зі створення макетів поліграфічної продукції та просвітницької наочності.

№	Найменування	Кількість
1.	Сувенірна продукція	3
2.	Етикетки, вивіски, логотипи	3
3.	Банери і стенди	5
4.	Дидактичні розробки	3

1.7. Публікації.

Протягом року інформація про всі важливі події в діяльності зоопарку розміщувалась на офіційному сайті Миколаївського зоопарку, на обох офіційних сторінках у соцмережі Facebook та в Instagram. Для цього спеціалістами відділу було написано 62 статті рекламного та просвітницького характеру, зроблено більше 300 фотографій. Також про новини зоопарку та про проведені акції можна дізнатися зі стенду «Новини зоопарку», який регулярно оновлюється співробітниками.

Продовжувалося ведення «Літопису Миколаївського зоопарку».

1.8. Інші форми просвіти та інформування.

Регулярно гучномовцем транслюються правила поведінки для відвідувачів, радіоекскурсії, об'яви як місцевого значення, так і розраховані на широку аудиторію.

На конференцію ЄАЗА, яка проходила в Португалії, була підготовлена презентація Миколаївського зоопарку. Проводилось оформлення брошури «Миколаївський зоопарк – місяці війни». Регулярно створювались відеороліки-подяки з участю директора В. Топчого для іноземних зоопарків-партнерів, які надавали нам допомогу. Також здійснювався переклад просвітньої наочності українською мовою.

Також у перші скрутні місяці війни спеціалісти відділу працювали на зоологічних відділах, надаючи допомогу у відділі кормів, орнітології, віварію.

2. Робота дизайнера графічних робіт.

Проводилась робота зі створення макетів різного спрямування. Всього розроблено 14 макетів (див. табл. вище «Робота по створенню макетів»).

Реставраційні роботи: